

Der kan tegnes et broget billede af psykologers arbejdsvilkår i kommunerne. Frihed i arbejdstilrettelæggelsen og respekt for psykologens faglighed i den ene kommune står over for mangel på samme i den anden.

UDFORDRINGER OG MU

S idder vi tre psykologer fra Kolding Kommune ved dette bord? Så er der vist basis for at danne en erfagruppe. Sådan lød det fra en psykolog, efter at hun havde studeret navneskiltene på sine bordfæller.

Muligheden for at dele fælles faglige udfordringer og erfaringer med andre psykologer gav stort fremmøde, da Kommunalt Ansatte Psykologers Sektion, KAPS, i sidste måned holdt temamøde. Hensigten var at skabe netværksmuligheder for de kommunalt ansatte psykologer på voksenområdet og at diskutere de faglige udfordringer og muligheder.

- Vi føler i sektionen, at vi har forsømt voksenområdet, og vil gerne give jer mulighed for at organisere jer. Når man arbejder alene, kan det både være svært at få anerkendt og anvendt fagligheden, sagde formand for KAPS, Niels Morre. Og Lotte Sønderby, der var medarrangør, tilføjede, at mødet skulle bruges til at inspireret af hinandens arbejdsområder og styrke den tværfaglige forståelse.

Og tværfagligheden gik deltagerne ikke forgæves efter med

psykologernes spredning på områder som HR, organisation og ledelse, mental sundhed, misbrug, socialpsykiatri, beskæftigelse, geronto og demens samt hjerneskade og rehabilitering.

Udfordringer og muligheder

Mødet igennem blev der på kryds og tværs diskuteret arbejdsliv, udfordringer og muligheder. Der var store forskelle mellem kommunerne, inden for de forskellige arbejdsområder og fra arbejdsplads til arbejdsplads. Det at være ene-psykolog blandt mange fagligheder viste sig fx i mangel på sparring og supervision og mangel på forståelse, fx for at den terapeutiske samtale ikke kunne foregå i hjørnet af et fællesrum. Flere oplevede misforståelser om deres kompetencer og savnede psykologfaglig ledelse.

Andre udfordringer handlede om tid og penge: For lidt tid. ”Konstante” besparelser – en arbejdsplads fx var på sin fjerde omstrukturering på få år. Et andet sted oplevede man en politisk ledelse, der frarådede psykologen at beskrive de reelle behov, hvis kommunen alligevel ikke ville give penge til det. Endelig pegede

① HVAD Laver I
 ② De Psykologfaglige opgaver.
 → muligheder ?
 → udfordring ?
 - ORGANISATORISK
 - Tverrfagligt
 - Psykologfagligt.

FOTOS: PRIVATFOTOS

LIGHEDER

adskillige på opgaveglidning til ergoterapeuter, der overtog psykologopgaverne, mens psykologer på deres side bevægede sig ind på speciallærernes gebet.

Den omvendte oplevelse var også til stede. En pegede på, at man skulle stå fast på sin ekspertviden og passe på ikke at fastholde karikaturen af psykologen, med hovedet på skrå og med fornærmet mindreværd. En deltager var i en velfungerende sagsbehandlergruppe, skulle ikke kæmpe for sin faglighed og mente, at mange af de problemer, der blev skitseret, lød som ledelsesproblemer: "Det at være alene-psykolog er ensomt til tider, men også en stor frihed", sagde hun. Også denne tilgang blev delt af flere.

Blandt mulighederne pegede en gruppe på, at der mangler psykologer i psykiatrien, og at de social-psykiatriske tiltag sparer mange penge i hospitalssystemet. Geronto-gruppen opfordrede på sin side til at søge job, der ikke nødvendigvis står psykolog på, for at dække behovet for psykologsamtaler om eksistentielle, fysiske, mentale og sociale tab til et tiltagende antal ældre på antidepressiv medicin. >

> Ord på fagligheden

- Der er en udbredt forestilling om, at psykologer bruger 90 procent af deres tid på at have en-til-en samtaler med klienter. At de er besværlige, at de finder problemer, og at de ikke svarer på det, der spørges om. Men vi bruger 90 procent af tiden på undervisning af borgere og personale, supervision, tværfaglig koordinering, metodeudvikling. Vi løser problemer, og vi er både gode til at spotte borgerens problemer, til at finde handlemuligheder og til at formidle viden til jobkonsulenter og andre samarbejdspartnere.

Sådan opsummerede Diana Andersen de drøftelser, der var ført blandt psykologerne ansat i beskæftigelsesindsatsen i diverse kommuner. Efter mødet sagde hun om sit eget arbejdsliv som eneansat psykolog på Revaliderings-centret Aalborg:

- Da vores målgruppe er psykisk sårbare unge, hvoraf otte ud af ti har en eller flere psykiatriske diagnoser, er min psykologfaglighed konstant i spil. Jeg bruger min viden om psykiske diagnoser i forhold til psykoedukation af både borgere, pårørende og kolleger. Jeg bruger mine kompetencer inden for relationsskabelse og rammedannelse i en-til-en samtalerne med de unge.

- Ligeså bruger jeg mine kompetencer inden for processtyring i den tværfaglige koordinering. Jeg bruger min forståelse af gruppedynamikker og -processer i forhold til forståelsen af reaktions- og handlemønstre. Og jeg inddrager mit netværk og bruger mit kendskab til det psykologiske arbejdsfelt i forståelsen af, hvorfor nogle processer går i stå i overgangen mellem fx det kommunale og det regionale.

Diana Andersen løser også ikke-psykologopgaver, og det synes hun er helt OK:

- Men jeg overvejer altid, hvad det kan have af konsekvenser, og hvad der giver mening. Vi er et ret lille sted, så jeg laver kaffe, hjælper med it-problemer og får printeren til at makke ret, ligesom mine kolleger gør. Alt, der kan få hverdagen til at køre nemmere for os alle sammen. Vi har fokus på at gøre det, der giver mening, så der ikke er en ung, der ikke er hånd over. Jeg har også en gang hentet og bragt en ung, der skulle betale et depositum til sin lejlighed, fordi det var mig, der kunne.

Diana Andersen mener, at det ud over de faglige opgaver i det hele taget gør en forskel at have en psykolog i teamet.

- Det giver en ro for både borgeren og fx rådgiveren, fordi jeg har en forståelse for de psykologiske processer og for, om de krav, vi stiller, rent faktisk kan gøre noget for at understøtte de processer, borgeren gennemlever. Jeg har ikke været nødt til at skabe respekt om min faglighed. Tværtimod arbejder vi ud fra en gensidig respekt. Men vi har brugt en del tid på at lære hinanden at kende, og jeg på at finde de opgaver, det er meningsfyldt jeg har, og som giver mig energi.

Psykologkampagnen II deltog

Med på mødet var også projektleder i Psykologkampagnen II, cand. psych. Line Fleckenstein Andersen. Kampagnen har i disse år sin vægt på det offentlige område.

BAGGRUND

KAPS' temamøde blev afholdt i Odense 10. september 2014 med mere end 50 fremmødte kommunalt ansatte psykologer på voksenområdet. Målet var at skabe netværksmuligheder og at diskutere faglige udfordringer og muligheder, som psykologerne kan opleve som ofte eneste ansatte psykolog blandt andre faggrupper.

Om Psykologkampagnen II: se artiklen "P-II", *Psykolog Nyt* 13/2014. Artiklen kan hentes på www.dp.dk.

- Det er rigtigt interessant for os at være med i dag, siger Line Fleckenstein Andersen. Psykologkampagnen bunder jo på den ene side i den beskæftigelsesmæssige udfordring, at der i de kommende år kommer en nettotilvækst på 300 psykologer pr. år. På den anden side er der også et godt momentum for beskæftigelse på en række områder, som psykologernes kompetencer kan tale direkte ind i. Det gælder især på områder som PPR, ældre, beskæftigelse og misbrug, siger hun.

- Udfordringen bliver at dokumentere, at det vil skabe effekt på både bundlinjen og i kvaliteten at bruge psykologer til at undrede, undervise, supervisere, organisere osv. Vi skal gøre politikere centralt og lokalt opmærksomme på, hvad psykologernes bidrag vil betyde for kvalitet og besparelser, og vi skal påvirke lovgivning og politikudvikling samt ledere i områderne til at ansætte psykologer.

- Men Psykologkampagnen skal også skabe interesse blandt psykologerne for at anvende faget på innovative måder på allerede kendte arbejdsområder. Det er hundedyrt, hvis psykologer arbejder med borgeren en-til-en i en terapeutisk ramme. Det er nogle gange påkrævet, men psykologerne skal tænke med i den økonomiske diskurs og finde andre måder at hjælpe borgeren. Det sker mange steder – men vi er oppe mod en fordom om, at psykolog er det samme som langtidsterapi og derfor koster mange penge. Hvis vi ikke går med her, bliver vi sat af toget, sagde Line Fleckenstein Andersen.

- Psykologerne skal, som det også er fremgået af debatten på temamødet, først og fremmest se på, hvilken forskel de kan gøre i den samlede opgaveløsning, og hvordan de gør det. Det er mere end snak om psykologfaglighed vigtigt for borgeren, samarbejdspartnen, lederen og beslutningstageren. ■

Nana Lykke, webredaktør